

WATERSCHAP AMSTEL, GOOI EN VECHT

Docentenhandleiding educatief platform voor het basisonderwijs

Deze handleiding is onderdeel van het educatieplatform van
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

<http://basisonderwijs.agv.nl>

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Binnen het onderwijs	4
Onderdelen educatieplatform	6
Aan de slag!	8
Tips voor in de klas	9

INLEIDING

Wonen in een land waar je overal toegang hebt tot schoon water, waar iedereen over voldoende water kan beschikken en waar waterbeheer goed is georganiseerd. En dat ook nog voor een deel onder zeeniveau! Voor veel Nederlanders lijkt het een vanzelfsprekendheid. Maar is het wel zo vanzelfsprekend?

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is één van de 21 waterschappen in Nederland die daar een dag- én nachttaak aan hebben. Maar wat komt hier nou precies bij kijken? Hoe wordt water dat je door de wc spoelt weer gezuiverd? Wat zijn rwzi's? Waarom wil de één een hoog grondwaterpeil en de ander niet? Wat kunnen we doen tegen langdurige droogte? Hoe garandeer de veiligheid voor inwoners van een leefgebied dat onder zeeniveau ligt. En waarom hebben we eigenlijk die waterschapsverkiezingen?

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht wil kinderen graag leren wat een waterschap is en wat we doen. Met dit educatieplatform leggen we kinderen aan de hand van een aantal thema's uit wat onze taken zijn op het gebied van waterbeheer. De volgende thema's komen aan bod: **schoon water, voldoende water, waterveiligheid en democratie**. Het platform is bedoeld voor **basisschoolleerlingen van groep 6, 7 en 8** die in ons werkgebied wonen.

We vinden het belangrijk én leuk om onze kennis over te dragen op kinderen. Dit doen we graag op een laagdrempelige en interactieve manier. Daarom is ons educatieplatform door middel van verschillende werkvormen afgestemd op de belevingswereld van de doelgroep.

BINNEN HET ONDERWIJS

Doelgroep

Het educatieplatform van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht bevat interactief lesmateriaal voor kinderen uit groep 6, 7 en 8. Het materiaal is zowel thuis als in de klas te gebruiken door leerlingen. De website is zo ingericht dat er bij de werkvormen zo min mogelijk extra uitleg nodig is.

Doelen

Het hoofddoel van het educatieplatform van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is onze doelgroep informeren over welke taken we hebben en waarom deze belangrijk zijn. Daarnaast willen we kinderen bewustmaken van het feit dat ons werk logisch, maar niet vanzelfsprekend is. Hier horen een aantal leerdoelen bij:

Na het doorlopen van de vier thema's van ons educatieplatform weten leerlingen...

- Hoe de waterkringloop in elkaar zit.
- Hoe we rioolwater schoonmaken.
- Wat goede waterkwaliteit is.
- Wat het waterpeil is.
- Wat waterwerken zijn en welke er zijn in ons waterschap.
- Hoe we met water omgaan in tijden van droogte en natte perioden.
- Hoe je water in en om het huis kunt besparen.
- Welke veiligheidsmaatregelen we tegen overstromingen nemen.
- Hoe Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is ontstaan.
- Hoe de structuur van waterschappen in elkaar zit.
- Wat waterschapsverkiezingen zijn.
- Wat Waterschap Amstel, Gooi en Vecht doet op het gebied van de vier thema's.

BINNEN HET ONDERWIJS

Aansluiting op de kerndoelen

Het educatieplatform sluit inhoudelijk aan op de volgende kerndoelen binnen het domein 'Oriëntatie op jezelf en de wereld':

Mens en samenleving

Kerndoel 39: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Ruimte

Kerndoel 48: Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.

Aanvulling

Het educatieplatform is een aanvulling op het domein 'Oriëntatie op de wereld en jezelf'. Gebruik het lesmateriaal daarom bij mens & maatschappij of aardrijkskunde.

ONDERDELEN EDUCATIEPLATFORM

Het platform is gratis te gebruiken via <http://basisonderwijs.agv.nl>. Op de homepage zie je de vier te behandelen thema's:

Elk thema is op zichzelf te behandelen, maar we raden aan om bovenstaande volgorde aan te houden. Door op de buttons te klikken kom je bij het gewenste thema terecht. De thema's zijn onderverdeeld in subonderdelen waar leerlingen tussen kunnen navigeren. De opbouw verschilt per thema. Door het hele educatieplatform heen zijn gevarieerde digitale werkvormen te vinden.

Thema 1: Schoon water

In dit thema leren kinderen alles over één van de belangrijkste taken van het waterschap: het schoonmaken van rioolwater. Ze leren waar en hoe dit gebeurt en wat er voor nodig is om dit water terug aan de natuur te geven. Ook leren ze wat je wel en niet door het toilet mag spoelen en wat blauwalg is.

Thema 2: Voldoende water

In 'Voldoende water' leren de leerlingen over hoe het waterschap de verschillende waterpeilen in het landschap beheert. We vertellen onder andere over het droog houden van de polders. Klimaatverandering komt ook aan bod: hoe gaan we om met langdurige hitte en wat kan je zelf doen om wateroverlast rond je huis te voorkomen?

Thema 3: Waterveiligheid

Hier leren kinderen dat Nederland deels onder zeeniveau ligt. Wat doet het waterschap om ons land te beschermen tegen overstromingen en wat is daar zo bijzonder aan?

ONDERDELEN EDUCATIEPLATFORM

Thema 4: Democratie

In dit thema vertellen we hoe de waterschappen zijn ontstaan. Kinderen leren wie er in het bestuur van een waterschap werken en waarom er waterschapsverkiezingen zijn.

Proefjes

Onder de button 'proefjes' zijn leuke waterproefjes te vinden om mee aan de slag te gaan. Een aantal proefjes komen ook op andere plekken op het platform terug.

Gastlessen

Mensen die bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht werken zijn enthousiast over wat ze doen en vertellen er graag over! Daarom is het mogelijk om een gastdocent uit te nodigen die in de klas komt vertellen over de taken van het waterschap. Helemaal gratis!

Drinkwatereducatie

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht werkt nauw samen met drinkwaterbedrijf **Waternet**. Waar het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht verantwoordelijk is voor het zuiveren van rioolwater, zuivert Waternet oppervlaktewater om dit te kunnen aanbieden als drinkwater.

Waternet biedt educatief materiaal aan over zijn werkzaamheden: in het digitale lespakket '**Les je dorst**' wordt het productieproces van drinkwater uitgelegd. Ook komen thema's aan bod zoals de bescherming van onze drinkwaterbronnen, water in het buitenland en drinkwater als duurzame en gezonde dorstlesser. Het lesmateriaal is geschikt voor groep 1 tot en met 8.

Colofon

Hier vind je de verschillende partijen en ontwikkelaars die aan dit platform hebben meegewerkt.

AAN DE SLAG!

Het platform is zo ingericht dat leerlingen zelf met het materiaal aan de slag kunnen. Zowel thuis als in de klas kunnen ze leren over de taken van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De website is geschikt voor gebruik op het digibord, een pc of laptop en op de tablet. Er is geen versie voor smartphones beschikbaar.

Op school kun je <http://basisonderwijs.agv.nl> op verschillende manieren inzetten. Hieronder geven we een paar ideeën voor het inzetten van het platform:

Zelfstandig

Zoals eerder aangegeven kunnen leerlingen zelfstandig met het platform aan de slag. Geef hierbij wel mee dat de thema's op volgorde doorlopen moeten worden. Dit komt doordat er in de latere thema's begrippen aan bod komen die in de eerdere thema's worden uitgelegd.

In tweetallen

In de klas kunnen de leerlingen in tweetallen aan de slag gaan met de thema's. Samen kunnen ze de onderdelen doorlopen en de antwoorden bespreken. Er zijn een aantal opdrachten waarbij ze hun mening of idee moeten opschrijven. Deze antwoorden kunnen later klassikaal besproken worden. Geef als regel mee dat ze per tweetal een antwoord mogen geven waar ze het unaniem mee eens zijn. Dat creëert meer interactie binnen de tweetallen waardoor er een discussie op gang komt.

Spreading van de materialen

De thema's hoeven niet in één les behandeld te worden. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen om elke dag een ander thema te behandelen, of elke week een ander thema. Maak er dan een project van, zoals 'Water om ons heen' of 'Waterschap-weken.' De proefjes zijn dan een leuke toevoeging om met de kinderen in de klas te doen. Of geef deze mee als opdracht om thuis te doen!

TIPS VOOR IN DE KLAS

Hieronder vind je een aantal tips waarmee je het materiaal net wat extra's geeft in de klas.

Het onderwerp Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de vier thema's introduceren

- Begin met een verhaal
- Benoem het onderwerp en de vier thema's.
- Laat alle leerlingen benoemen waar het onderwerp of de thema's hen aan doen denken.
- Laat ze hier daarna een zin over opschrijven, bijvoorbeeld: 'In Nederland is het water om ons heen schoon.'
- Laat leerlingen hun zinnen voorlezen en neem het verhaal op.
- Doe het nog een keer opnieuw nadat leerlingen een of meerdere thema's doorlopen hebben.
- Zijn er verschillen in de verhalen?
- Wat hebben de leerlingen geleerd?

De omgekeerde introductie

- Start met het doorlopen van het thema 'schoon water' zonder vooraf uitleg te geven.
- Als het thema is doorlopen is, vraag je de leerlingen om de volgende zin aan te vullen: 'Ik wist niet dat...'. Bijvoorbeeld: 'Ik wist niet dat er waterschapsverkiezingen bestaan.'
- Doe dit vervolgens ook met 'voldoende water', 'waterveiligheid' en 'democratie'.

TIPS VOOR IN DE KLAS

Lesgeven, maar dan anders

Maak een circuit met de vier thema's!

- Maak kleine groepen van 5 á 6 leerlingen.
- Verdeel de vier thema's over de groep.
- Bepaal hoeveel minuten elke ronde beslaat.
- Start met een introductieopdracht, bijvoorbeeld "Maak het verhaal" of "De omgekeerde introductie".
- De groepen starten daarna met een thema. Ze schuiven door naar een volgend thema als de tijd om is.
- Ga door totdat de leerlingen alle thema's hebben behandeld.
- Sluit het lesuur af door met de leerlingen nogmaals naar de introductie te kijken.
- Wat kunnen ze nu vertellen over het onderwerp?

